

इजरायलमा नेपाली सहयोगी कामदार पठाउने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८

प्रस्तावना : नेपाल सरकार र इजरायल सरकारबीच भएको श्रम सम्झौता र सो सम्झौताको कार्यान्वयन सम्झौता बमोजिम इजरायलका दीर्घकालीन स्याहार केन्द्रमा सहयोगी कामदार पठाउने कार्यलाई व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउन वाञ्छनीय भएकोले,

वैदेशिक रोजगार नियमावली, २०६४ को नियम ५२क. को उपनियम (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले यो निर्देशिका बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस निर्देशिकाको नाम "इजरायलमा नेपाली सहयोगी कामदार पठाउने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८" रहेको छ।

(२) यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,-

(क) "ऐन" भन्नाले वैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ सम्झनु पर्छ।

(ख) "कार्यान्वयन सम्झौता" भन्नाले श्रम सम्झौता कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारको तर्फबाट विभाग र इजरायल सरकारको तर्फबाट पी.आई.बी.ए बीच सन् २०२१ को जनवरी २१ मा सम्पन्न भएको कार्यान्वयन सम्झौता सम्झनु पर्छ।

(ग) "छनौट समिति" भन्नाले दफा ११ बमोजिमको छनौट समिति सम्झनु पर्छ।

(घ) "नियमावली" भन्नाले वैदेशिक रोजगार नियमावली, २०६४ सम्झनु पर्छ।

(ङ) "निर्देशक समिति" भन्नाले दफा १० बमोजिमको निर्देशक समिति सम्झनु पर्छ।

(च) "पी.आई.बी.ए" भन्नाले इजरायल सरकारको पपुलेशन एण्ड इमिग्रेशन अथोरीटी सम्झनु पर्छ।

(छ) "मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकारको श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।

(ज) "रोजगार सम्झौता" भन्नाले रोजगारदाता र यस निर्देशिका बमोजिम सहयोगी कामदारको रूपमा इजरायल जान छनौट

भएका नेपाली नागरिकबीच भएको दफा ९ बमोजिमको रोजगार सम्झौता सम्झनु पर्छ।

- (झ) "रोजगारी" भन्नाले इजरायलका दीर्घकालीन स्याहार केन्द्रमा सहयोगी कामदारको रूपमा काम गर्ने गरी प्राप्त रोजगारी सम्झनु पर्छ।
- (ञ) "रोजगारदाता" भन्नाले इजरायलका दीर्घकालीन स्याहार केन्द्रका लागि सहयोगी कामदारको रूपमा नेपाली कामदार लैजानका लागि इजरायल सरकारबाट अनुमति प्राप्त संस्था सम्झनु पर्छ।
- (ट) "विभाग" भन्नाले वैदेशिक रोजगार विभाग सम्झनु पर्छ।
- (ठ) "वैदेशिक रोजगार सूचना व्यवस्थापन प्रणाली" भन्नाले वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी एकीकृत विवरण सङ्कलन गर्न मन्त्रालयले बनाएको वैदेशिक रोजगार सूचना व्यवस्थापन प्रणाली सम्झनु पर्छ।
- (ड) "श्रम सम्झौता" भन्नाले नेपाल सरकार र इजरायल सरकारबीच सन् २०२० को सेप्टेम्बर ३० मा सम्पन्न भएको रोजगारी सम्बन्धी सम्झौता सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद-२

कामदार छनौट तथा सम्झौता प्रक्रिया

३. मागको प्राप्ति र विज्ञापन : (१) इजरायल स्थित नेपाली राजदूतावासमा इजरायल सरकारबाट रोजगारीको माग प्राप्त भएपछि सो राजदूतावासले नेपाल सरकारले स्वीकृत गरेको "वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी मागपत्र जाँचबुझ निर्देशिका, २०७५" बमोजिम प्रमाणिकरण गरी रोजगारीको माग वैदेशिक रोजगार सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा प्रविष्ट गराउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम वैदेशिक रोजगार सूचना व्यवस्थापन प्रणाली मार्फत रोजगारीको माग प्राप्त भएपछि चौध दिनभित्र विभागले पी.आई.बी.ए सँग समन्वय गरी कार्यान्वयन सम्झौतामा उल्लिखित विवरणका अतिरिक्त देहायको विवरण खुलाई कम्तीमा एक्काइस दिनको म्याद दिई विभागको वेबसाइट र राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नेछः-

(क) इजरायलमा माग भएको रोजगारीको पद र सङ्ख्या,

(ख) कार्य विवरण तथा सेवा सुविधाको शर्त,

डा. खगराज बराल
सचिव

- (ग) आवश्यक योग्यता,
- (घ) दरखास्त दिने प्रक्रिया,
- (ङ) छनौट प्रक्रियाको सामान्य जानकारी,
- (च) पी.आई.बी.ए र विभागले निर्धारण गरेको अन्य आवश्यक विवरण।

४. उम्मेदवारको आवश्यक योग्यता : (१) यस निर्देशिका बमोजिम रोजगारीको लागि दरखास्त पेश गर्ने उम्मेदवारले कार्यान्वयन सम्झौतामा तोकिएको योग्यताका अतिरिक्त देहायका योग्यता पूरा गरेको हुनु पर्नेछः-

- (क) नेपाली नागरिक,
- (ख) पच्चिस वर्ष पूरा भई पैतालिस वर्ष ननाघेको,
- (ग) कम्तीमा एक दशमलब पाँच मिटर उचाई र पैतालिस किलोग्राम तौल भएको,
- (घ) कम्तीमा दश कक्षा उत्तीर्ण गरी अनमी वा सि.एम.ए. सम्बन्धी विषयमा कम्तीमा पन्द्र महिनाको अध्ययन पूरा गरेको वा कक्षा बाह्र वा सो सरहको शैक्षिक योग्यता हासिल गरी नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त तालिम प्रदायक संस्थाबाट केयर गिभिङ्ग सम्बन्धी कम्तीमा तीन महिनाको तालिम प्राप्त गरेको,
- (ङ) अङ्ग्रेजी भाषाको ज्ञान भएको,
- (च) शारीरिक तथा मानसिक रूपमा स्वस्थ रहेको,
- (छ) असल चरित्र भएको।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायका व्यक्ति रोजगारीको लागि योग्य हुने छैनः-

- (क) विगतमा इजरायलमा गई कार्य गरेको,
- (ख) बाबु, आमा, पति, पत्नी, छोरा वा छोरी इजरायलमा बसोबास गरेको वा कार्यरत रहेको,
- (ग) लागूपदार्थ वा मादक पदार्थ दुर्व्यसनमा लागेको।

५. दरखास्त सङ्कलन : (१) दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिम प्रकाशित सूचना बमोजिम इच्छुक योग्यता पुगेका उम्मेदवारले विभागले तोकेको अनलाइन प्रणाली मार्फत दरखास्त दिन सक्नेछन्।

Signature
डा. खगराज बराल
सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम परेका दरखास्त तथा दरखास्त साथ प्राप्त कागजात छानबिन गरी विभागले योग्य देखिएका उम्मेदवारको दरखास्त स्वीकृत गर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम दरखास्त स्वीकृत भएको जानकारी सम्बन्धित उम्मेदवारलाई निजले दरखास्तमा उल्लेख गरेको मोबाइल नम्बरमा एस.एम.एस. मार्फत दिईनेछ। यसरी जानकारी दिँदा दरखास्त अस्वीकृत भएका उम्मेदवारको हकमा दरखास्त अस्वीकृत हुनुको कारण समेत खुलाउनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम दरखास्त स्वीकृत भएका उम्मेदवारको सूची तयार गरी विभागले छनौट समिति समक्ष पेश गर्नेछ।

६. छनौट प्रक्रिया : (१) दफा ५ को उपदफा (२) बमोजिम दरखास्त स्वीकृत भई सो दफाको उपदफा (४) बमोजिमको सूचीमा रहेका उम्मेदवारको उचाई, तौल र अङ्ग्रेजी भाषा परीक्षणका लागि दरखास्त पेश गर्दा अनलाइन प्रणाली मार्फत बुझाएका सक्कल कागजात सहित उपस्थित हुन विभागले सम्बन्धित उम्मेदवारलाई मिति, समय र स्थान तोकी दफा ५ को उपदफा (३) बमोजिमको माध्यमबाट सूचना गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचनामा उल्लिखित मिति, समय र स्थानमा उपस्थित उम्मेदवारको उचाई र तौलको परीक्षण गरी सोको विवरण सम्बन्धित उम्मेदवारको अनलाइन प्रोफाइलमा प्रविष्ट गरिनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम उचाई र तौल परीक्षण गर्दा दफा ४ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) बमोजिमको उचाई र तौल पूरा हुने उम्मेदवारलाई अङ्ग्रेजी भाषा परीक्षणमा सहभागी गराइनेछ र सो बमोजिमको उचाई वा तौल पूरा नहुने उम्मेदवारको नाम सूचीबाट हटाइनेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम अङ्ग्रेजी भाषा परीक्षण गर्दा दफा ८ बमोजिमको सूची (रोष्टर) मा रहेका विज्ञ व्यक्तिको सहयोगमा परीक्षण गरिनेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम अङ्ग्रेजी भाषा परीक्षण गरी उम्मेदवारले प्राप्त गरेको अङ्क सम्बन्धित उम्मेदवारको अनलाइन प्रोफाइलमा सम्बन्धित विज्ञले आफैँ प्रविष्ट गर्नेछ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम उम्मेदवारले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कका आधारमा छनौट समितिले योग्यताक्रम कायम गरी इजरायलबाट प्राप्त मागसङ्ख्या भन्दा पच्चिस प्रतिशत बढी उम्मेदवारको नामावली तयार गर्नेछ।

डा. खोराज बराल
सचिव

(७) उपदफा (६) बमोजिम तयार गरिएको नामावली विभागले पी.आई.बी.ए लाई पठाई सोको विवरण विभागको वेबसाइटमा प्रकाशन गर्नेछ।
७. अङ्ग्रेजी भाषाको पाठ्यक्रम र परीक्षण विधि : (१) दफा ६ को उपदफा (४) बमोजिम अङ्ग्रेजी भाषा परीक्षण गर्नको लागि छनौट समितिले पाठ्यक्रम, लिखित र मौखिक परीक्षाको अङ्कभार र परीक्षण विधि तयार गरी निर्देशक समिति समक्ष पेश गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको पाठ्यक्रम, लिखित र मौखिक परीक्षाको अङ्कभार र परीक्षण विधि निर्देशक समितिले स्वीकृत गर्नेछ।
८. विज्ञको सूची (रोष्टर) तयार गर्ने : (१) दफा ६ को उपदफा (४) बमोजिम अङ्ग्रेजी भाषा परीक्षण विज्ञ व्यक्तिको सूची (रोष्टर) तयार गर्ने प्रयोजनको लागि विभागले कम्तीमा पन्ध्र दिनको म्याद दिई अङ्ग्रेजी विषय लिई कम्तीमा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण गरेको व्यक्तिलाई निवेदन दिन सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन भएकोमा सो बमोजिमको योग्यता पुगेका व्यक्तिले सूची (रोष्टर) मा समावेश हुनका लागि विभागमा निवेदन दिन सक्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम परेका निवेदन तथा संलग्न विवरणको अध्ययन गरी छनौट समितिले त्यस्तो योग्यता प्राप्त गरेका व्यक्तिको सूची (रोष्टर) तयार गरी विभागको वेबसाइटमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

९. रोजगार सम्झौता हुने : (१) दफा ६ को उपदफा (७) बमोजिम पठाएको नामावलीबाट पी.आई.बी.ए ले छनौट गरी पठाएको व्यक्ति र रोजगारदाताबीच रोजगार सम्झौता हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको रोजगार सम्झौता गर्दा इजरायलस्थित रोजगारदाताले रोजगार सम्झौताको तीन प्रतिमा हस्ताक्षर गरी रोजगारीको लागि छनौट भएका व्यक्तिको हस्ताक्षरको लागि विभागमा पठाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको रोजगार सम्झौताको प्रति प्राप्त भएपछि विभागले त्यसरी छनौट भएका सम्बन्धित व्यक्तिको हस्ताक्षर गराई सो सम्झौताको एक प्रति पी.आई.बी.ए मार्फत सम्बन्धित रोजगारदातालाई, एक प्रति सम्बन्धित व्यक्तिलाई उपलब्ध गराई बाँकी एक प्रति अभिलेखको लागि वैदेशिक रोजगार सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा प्रविष्ट गर्नेछ।

परिच्छेद-३

संस्थागत व्यवस्था

१०. निर्देशक समिति : (१) श्रम सम्झौता तथा कार्यान्वयन सम्झौता बमोजिम नेपाली नागरिकलाई रोजगारीमा पठाउनको लागि गरिने छनौट प्रक्रियामा सहजीकरण गर्न

५

डा. खगराज बराल
सचिव

तथा आवश्यकता अनुसार निर्देशन दिन देहाय बमोजिमको एक निर्देशक समिति रहनेछः-

- (क) सचिव, मन्त्रालय -संयोजक
(ख) सहसचिव, परराष्ट्र मन्त्रालय -सदस्य
(ग) सहसचिव, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय -सदस्य
(घ) सहसचिव, रोजगार व्यवस्थापन महाशाखा, मन्त्रालय -सदस्य
(ङ) महानिर्देशक, विभाग -सदस्य-सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निर्देशक समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

११. छनौट समिति : (१) रोजगारीमा पठाइने नेपाली नागरिकको छनौट गर्न देहाय बमोजिमको एक छनौट समिति रहनेछः-

- (क) महानिर्देशक, विभाग -संयोजक
(ख) उपसचिव, मन्त्रालय -सदस्य
(ग) उपसचिव, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय -सदस्य
(घ) महानिर्देशकले तोकेको विभागको राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको अधिकृत -सदस्य-सचिव

(२) यो निर्देशिका कार्यान्वयन गर्दा कुनै समस्या आइपरेमा छनौट समितिले निर्देशक समिति समक्ष पेश गर्नेछ र त्यस्तो विषयमा निर्देशक समितिले दिएको निर्देशन बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

(३) छनौट समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद-४

विविध

१२. जिम्मेवारी तोक्न सक्ने : कार्यान्वयन सम्झौता बमोजिम कामदार छनौट गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित गर्न तथा सो सम्बन्धमा पी.आई.बी.ए.सँग समन्वय र सहकार्य गर्ने प्रयोजनको लागि विभागले कुनै शाखालाई जिम्मेवारी तोक्न सक्नेछ।

१३. प्रवेशाज्ञा : (१) रोजगार सम्झौता सम्पन्न भएका नेपाली नागरिकको प्रवेशाज्ञाको लागि विभागले नेपालस्थित इजरायली राजदूतावास समक्ष सिफारिस गर्नेछ।

डा. खगराज बराल
सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम विभागले गरेको सिफारिसको आधारमा इजरायलको प्रचलित कानून बमोजिम समावेश गर्नु पर्ने कागजात संलग्न गरी सम्बन्धित उम्मेदवारले नेपाल स्थित इजरायली राजदूतावासमा आवेदन दिनु पर्नेछ।

(३) रोजगार सम्झौता बमोजिम प्रवेशाज्ञाको लागि आवेदन गर्दा छनौट भएका कामदारको भिसा शुल्क सम्बन्धित रोजगारदाताले नै व्यहोर्ने छ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम प्रवेशाज्ञाको लागि सिफारिस गरेको उम्मेदवारले प्रवेशाज्ञा पाउने वा नपाउने भन्ने विषयमा विभाग उत्तरदायी हुने छैन।

१४. अभिमुखीकरण तालिम लिनु पर्ने : रोजगार सम्झौता भई प्रवेशाज्ञा प्राप्त गरेका व्यक्तिले इजरायल प्रस्थान गर्नु अघि कार्यान्वयन सम्झौता र नियमावलीको नियम २० बमोजिम अभिमुखीकरण तालिम लिनु पर्नेछ।
१५. बीमा गराउनु पर्ने : रोजगार सम्झौता भई प्रवेशाज्ञा प्राप्त गरेका व्यक्तिले ऐनको दफा २६ ले तोकेको बीमाङ्कमा नघट्ने गरी विभागमा सूचीकृत बीमा कम्पनीबाट बीमा गराउनु पर्नेछ।
१६. कल्याणकारी कोषमा रकम जम्मा गर्नु पर्ने : रोजगार सम्झौता भई प्रवेशाज्ञा प्राप्त गरेका कामदारले ऐनको दफा ३२ बमोजिम वैदेशिक रोजगार कल्याणकारी कोषमा रकम जम्मा गर्नु पर्नेछ।
१७. स्वास्थ्य परीक्षण तथा चारित्रिक प्रमाणपत्र पेश गर्नु पर्ने : यस निर्देशिका बमोजिम रोजगार सम्झौता गरेको व्यक्तिले देहायका कागजात यथाशीघ्र विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ:-
- (क) ऐनको दफा ७२ बमोजिम स्वास्थ्य परीक्षण गरी प्राप्त शारीरिक तथा मानसिक रूपमा स्वस्थ रहेको प्रमाणपत्र,
- (ख) नेपाल प्रहरीले प्रदान गरेको असल चारित्रिक प्रमाणपत्र।
१८. श्रम स्वीकृति प्रदान गर्ने : रोजगार सम्झौता भई प्रवेशाज्ञा प्राप्त गरेका कामदारलाई विभागले श्रम स्वीकृति प्रदान गर्नेछ।
१९. सेवा शुल्क तथा अन्य खर्च : यस निर्देशिका बमोजिम नेपाली नागरिकलाई रोजगारीको लागि इजरायलमा पठाउँदा लाग्ने हवाईभाडा, बीमा, स्वास्थ्य परीक्षण, कल्याणकारी कोषको रकम र श्रम स्वीकृति लिँदा लाग्ने खर्च रोजगारदाताले व्यहोर्ने भनी रोजगार सम्झौतामा उल्लेख भएकोमा सोही बमोजिम र रोजगारदाताले नव्यहोर्ने अवस्थामा सम्बन्धित व्यक्तिले व्यहोर्नु पर्नेछ।

डा. खाराज बराल
सचिव